

ROLUL AGENȚIEI SERVICII PUBLICE ÎN ÎMBUNĂTĂȚIREA MEDIULUI DE AFACERI DIN REPUBLICA MOLDOVA

THE ROLE OF THE PUBLIC SERVICES AGENCY IN THE IMPROVEMENT OF BUSINESS ENVIRONMENT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

CZU: 351.82 (478)

Grigore CARPOVICI,
doctorand,
Academia de Administrare Publică

SUMMARY

The purpose of this research article is to investigate the role of the public administration, specifically of the Public Institution „Public Services Agency” in improving the business environment in the Republic of Moldova. This article describes the steps of creation of the PI PSA, the objectives and tasks to be performed, and the analysis of the activities of merged entities and their interference. There were also addressed some aspects related to the optimization and efficiency of the public services rendered, including the business environment.

Keywords: public administration, business environment, public services, analysis, evaluation, reform, efficiency.

REZUMAT

Scopul prezentului articol științific îl constituie studierea rolului administrației publice, în special al Instituției Publice Agenția Servicii Publice (IP ASP) în îmbunătățirea mediului de afaceri din Republica Moldova. Articolul conține etapele creării IP ASP, scopul și sarcinile de realizat, precum și analiza activităților entităților reorganizate în agenție și a interferenței lor. De asemenea, au fost abordate unele aspecte aferente optimizării, eficientizării serviciilor publice prestate, inclusiv mediului de afaceri.

Cuvinte-cheie: administrație publică, mediu de afaceri, servicii publice, analiză, evaluare, reformă, eficiență.

Strategiile adoptate și aplicate de statele din regiune, îndeosebi Strategia de dezvoltare a Uniunii Europene „Europa 2020”, au o importantă, dar și o influență deosebită asupra dezvoltării mediului de afaceri în regiune, inclusiv în Republica Moldova. Actualitatea cercetării derivă și din angajamentele prevăzute în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europe-

nă, semnat la 27 iunie 2014 la Bruxelles [1]. Conform art. art. 27, 30, 47, 57, 61, 70, 133, Republica Moldova se angajează să realizeze apropierea legislației naționale de actele normative ale UE și instrumentele internaționale menționate în anexele respective ale acordului. Totodată, prin articolul 194 s-a convenit la unele măsuri necesare pentru îmbunătățirea mediului de afaceri. [3]

Statul, conform prevederilor legale și, în primul rând, ale Constituției Republicii Moldova, creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, asigură posibilități egale de a folosi resursele tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative, neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenariat în baza legislației în vigoare [2]. *Intervenția statului în economie este dictată de necesitatea protejării intereselor majore ale societății, precum și de asigurarea respectării ordinii de drept în activitatea economică; protecției investitorilor și consumatorilor; asigurării populației cu locuri de muncă, statului cu resurse materiale; formării bugetului de stat; apărării și securității statului; protecției mediului etc.* [2,13] Totodată, Guvernul, autoritățile administrației publice centrale (AAPC), precum și autoritățile administrației publice locale (AAPL) pot interveni în activitatea întreprinderilor numai în limitele competenței lor, stabilite de legislație, în același timp, ele pot influența activitatea și rezultatele acesteia prin stabilirea impozitelor și taxelor. Dacă, drept urmare a emiterii de către organul de stat sau de către un alt organ a unui act ce nu corespunde competenței sale sau legislației, se încalcă drepturile întreprinderii, aceasta este în drept să apeleze la instanța judecătorească competentă pentru a se anula actul respectiv. Atunci când pentru stabilirea impozitelor și taxelor destinate achitării de către persoanele care practică oarecare activități, persoanele supuse impozitării nu sunt în drept să apeleze la instanța judecătorească competentă pentru a fi anulate, deoarece ele sunt stabilite, de regulă, prin lege și/sau în temeiul legii respective și au caracter obligatoriu în executare. De asemenea, prin actele normative sunt stabilite multe proceduri obligatorii, fie complementare lor, aferente lansării și/sau dezvoltării mediului de afaceri,

care îngreunează prin majorarea costurilor de timp sau financiare, realizarea cât mai optimă a etapelor lansării și dezvoltării unei afaceri.

Pe parcursul întregii perioade de independență a țării, Guvernul Republicii Moldova a inițiat reforme și politici menite să asigure dezvoltarea mediului de afaceri, inclusiv prin politica de îmbunătățire a serviciilor publice acordate populației, persoanelor juridice, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii. În Republica Moldova a avut loc o îmbunătățire semnificativă în domeniul procedurii de înregistrare a societăților comerciale și e-guvernării, care sunt în permanentă îmbunătățire. Cadrul de reglementare a fost simplificat, prin implementarea ghilotinei pentru a se asigura că legislația învechită sau inutilă este eliminată. [4, 18, 22, 23] De asemenea, a fost inițiată o nouă Strategie de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii pentru 2012-2020 care este în curs de implementare. [11, 21] Deși îmbunătățiri au avut loc în toate elementele ce asigură legislația, cele mai esențiale au fost în domeniul reglementării businessului și s-a îmbunătățit corespunderea actelor normativ-legislative legilor adoptate.

Totodată, nu au fost aplicate politici de creștere a patrimoniului național, ci, dimpotrivă, politici de vânzare, divizare, partajare, împărțire a acestui patrimoniu prin politici „macroeconomice” care au urmărit orice alte scopuri mai puțin însă de stimulare a dezvoltării economiei propriu-zise. [5]

Astfel, putem afirma că, în pofida reformelor adoptate, forțele politice nu depun efort suficient pentru a promova politici economice care ar cuprinde un *sistem de măsuri necesare revigorării industriei și agriculturii autohtone*, sectoarelor primordiale ale economiei într-o asigurarea unui mediu de afaceri dezvoltat, ci doar politici sectoriale.

În perioada tranziției de la paradigmele totalitare, principiile și valorile comunității

socialiste la cele bazate pe valorile general umane, statul, afl ndu-se în permanentă reformare, a acordat pu in  aten ie cercetării conceptului de dezvoltare a mediului de afaceri.  n context, putem constata că există pu ine lucrări ce au tangen   în analiza impactului acțiunilor, activităților administrației publice asupra dezvoltarii mediului de afaceri, ce o face  i mai atractivă  i interesantă, inclusiv pentru cercetători.

Lucrarea în cauză este orientată spre analiza practicii privind aspectele rela iilor administrației publice, îndeosebi pe aspectele func ionale îndeplinite de către unele institu ii  i întreprinderi de stat la prestarea serviciilor publice.

Considerăm oportun de a direc iona cercetarea spre examinarea  i analiza func ional   i structurală a entităților implicate în prestarea serviciilor publice, naturii  i structurii proceselor realizate în cadrul prestării serviciilor publice. Prin aceasta tindem spre a cunoa te  i  n elege principiile, mecanismele, instrumentele  i procedurile de func ionare, precum  i factorii care influen eaz  structura  i activitatea administrației publice, cu impact asupra economiei, inclusiv a mediului de afaceri propriu-zis, precum  i a elementelor lor constitutive, pentru examinarea, studierea metodologică de cauză-efect a rela iilor dintre ele. Astfel, ca rezultat ne propunem să identificăm noi structuri organizatorice, principii, noi factori, elemente, func ii sau acțiuni ce ar contribui la  mbun   irea  n elegerii rolului administrației publice în dezvoltarea mediului de afaceri. Aceasta ne va permite de a contura abordarea unor constatări, concluzii sau solu ii în vederea stabilirii unui standard corect  i unic de includere a normei referitoare la  mbun   irea rela iilor administrației publice cu mediul de afaceri din Republica Moldova.

 n acest scop este necesară o analiză amplă a situa iei mediului de afaceri în care activează persoanele fizice  i juridice av nd drept scop sporirea capitalurilor, precum  i a

administrației publice, îndeosebi a entităților:

-  ntreprinderile de stat „CRIS Registru”, „Camera înregistrării de Stat”  i „Cadastru”;
- institu iile „Oficiul Stării Civile”, „Camera de Licențiere” care activează av nd ca scop cre terea bunăstării întregii comunit  i.

Av nd în vedere că economia țării se bazează pe rela iile de pia  , precum  i scopul  int  spre care tindem, ne propunem să analizăm impactul IP ASP  i al entităților reorganizate asupra mediului de afaceri din Republica Moldova.

 ntru realizarea scopului formulat, vom analiza rolul IP ASP în dezvoltarea mediului de afaceri din Republica Moldova prin prisma serviciilor publice prestate, precum  i acordarea unor servicii publice calitative  i eficiente, sintetizarea  i elaborarea unor concluzii, recomandări în vederea dezvoltării  i consolidării mediului de afaceri.

Mediul de afaceri existent este în mare parte caracterizat prin costuri financiare  i costuri de timp nejustificate, care au impact direct asupra cre terii economice a statului  i demotivează valorificarea poten ialului competitiv  i inovativ al   rii. Totodată, oricare dezvoltare, inclusiv a mediului de afaceri, presupune existen  a resurselor pentru realizarea ei, care în condi iile Republicii Moldova sunt insuficiente.

Identific nd caracteristicile de bază actuale ale mediului de afaceri, care sunt constituite din costuri financiare  i de timp nejustificate,  i care dep  esc esen ial nivelul celor din   rile dezvoltate  i al   rilor vecine, este necesar de a elucida factorii de care ele sunt determinate, pentru a stabili influen  a sau posibilitatea influen  ei asupra lor a administrației publice, îndeosebi a entităților reorganizate  i a IP ASP.

Lu nd ca bază metoda **PESTLE** de analiză a componentelor mediului de afaceri, care *denotă o influen    i un impact semnificativ al factorilor politici, economici, sociologici, tehnologici, legali, etici*  i constat nd că to i ace ti factori au influen  e în dezvoltarea

mediului de afaceri și în Republica Moldova, ne vom axa doar pe factorii economici și tehnologici ce determină direct *diminuarea costurilor* în cadrul prestării serviciilor publice.

Astfel, având deficitul de resurse investiționale în reformarea administrației publice și în dezvoltarea mediului de afaceri, precum și stabilite fiind caracteristicile esențiale ale factorilor nominalizați - costurile (inclusiv financiare și cele de timp), analizăm doar influențele IP ASP asupra factorilor ce determină posibilitatea *diminuării lor*, în primul rând, *a costurilor de timp*.

Această analiză o realizăm pornind de la ipoteza și constatarea că îmbunătățirea mediului de afaceri ține de micșorarea riscurilor și costurilor asociate fiecărei etape ale ciclului de viață a afacerii, care se cer să fie mai mici decât în țările din regiune, cu impact exprimat în creșterea investițiilor interne și străine, majorarea numărului de întreprinderi fiabile, capabile să creeze locuri de muncă atractive, să asigure productivitate înaltă și producție competitivă orientată la export. Analiza influenței instituțiilor cu atribuții în prestarea serviciilor publice asupra mediului de afaceri în Republica Moldova prin prisma clasamentelor internaționale privind „ușurința desfășurării afacerilor” - „Doing Business”, indicelui „Libertatea Economică” și „Competitivității Globale”, solicită eliminarea constrângerilor de reglementare și a costurilor neargumentate, ce ar crea premise pentru o creștere economică mai dinamică și sustenabilă, încurajând investițiile naționale și străine la toate etapele existenței afacerii:

- lansarea afacerii;
- dezvoltarea afacerii;
- lichidarea afacerii;
- reglementarea nejustificată;
- reglementarea ambiguă și contradictorie. [29]

Optimizarea proceselor, procedurilor și a perioadei de timp necesare unui agent economic pentru lansarea, desfășurarea și

lichidarea afacerii, precum și schimbarea accentului de pe inspecții pe consiliere, acestea fiind realizate în baza principiului riscului perceput, ar ameliora semnificativ mediul de afaceri, diminuând, totodată, costurile administrative inutile și, implicit, asigurând creșterea durabilă a economiei. Guvernarea a întreprins și întreprinde măsuri de ajustare, actualizare, optimizare a controalelor, inclusiv prin modificarea cadrului normativ, precum și implementarea unor noi programe. Printre acestea putem menționa și schimbarea accentelor controlului extern pe controlul intern necesar de implementat fie în mod obligatoriu de către entitățile expres prevăzute de actele normative, fie benevol - de către celelalte entități. În acest scop, fiind aprobat cadrul normativ corespunzător. În context, vom menționa „Programul de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2018-2020” și „Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia” aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 124 din 02.02.2018 [10], care vin să asigure executarea angajamentului asumat, inclusiv prin Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană în vederea consolidării gestiunii finanțelor publice pe baza principiilor bunei guvernări.

De rând cu diminuarea presiunii controalelor și inspecțiilor din partea autorităților administrației publice (AAP) asupra subiecților mediului de afaceri, în cadrul reformei administrației publice (AP), sunt necesare și au fost inițiate reforme structurale și funcționale în domeniul prestării serviciilor publice. Astfel, crearea IP ASP poate deveni un exemplu real de apropiere a administrației publice, inclusiv pentru cea locală, de necesitățile populației, exemplu de reformă în rezultatul căreia vor fi micșorate costurile de timp și financiare ale clientului (inclusiv ale subiecților mediului de afaceri) cu efect palpabil și măsurabil.

Analiza serviciilor publice prestate clien-

tului la etapele de lansare a afacerii, lichidare  i cel de dezvoltare a afacerii (par ial), denotă o interdependen   a serviciilor  i/sau actelor, documentelor, informațiilor solicitate de către institu iile statului  i/sau întreprinderile de stat care prestează aceste servicii în numele statului  i anume:  nregistrarea unei afaceri, activitate asigurată de către *Camera înregistrării de Stat* - întreprindere de stat care, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, asigura în numele statului, înregistrarea unică a întreprinderilor  i organiza iilor  i ține Registrul de Stat al întreprinderilor  i organiza iilor care activează în Republica Moldova. [16, 19, 20, 24, 27] Pentru asigurarea realizării legale a procedurilor aferente procesului de înregistrare, este necesară prezentarea documentelor de identitate a fondatorilor  i/sau conducătorilor afacerii ( ntreprinderilor  i organiza iilor, activităților). Serviciile de documentare sunt asigurate în numele statului de către *CRIS Registru* - întreprindere de stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale. Concomitent, prest nd  i serviciile de confec ionare a  tampilelor, confec ionare  i perfectare a actelor de importan   statală, a actelor de identificare bancare  i a titlurilor de valoare, crearea  i de inerea resurselor informaționale  i registrelor de stat, precum  i altor servicii conform legislației în vigoare. Totodată, temei pentru documentarea persoanelor fizice (inclusiv a fondatorilor  i/sau conducătorilor de afaceri) conform legii privind actele de identitate din sistemul național de pa apoarte nr. 273 din 09.11.1994 [25]  i Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 125 din 18.02.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate  i evidența locuitorilor Republicii Moldova [9] de r nd cu cererile, declara iile, chestionarele, avizele, demersurile, se solicită  i documente de stare civilă eliberate de către altă instituție publică - Oficiul Stare Civilă (OSC), conform atribuțiilor stabilite prin legea nr. 100 din

26.04.2001 privind actele de stare civilă. [15]

De asemenea, la etapa de lansare a afacerii, activității, inclusiv de antreprenoriat, întru asigurarea respectării cadrului normativ sunt necesare, în cazuri prevăzute de legislație, și licen ele, autoriza iile respective eliberate de către *Camera de Licențiere* - instituție publică care elibera, reperfecta, suspenda, re noia  i retrăgea licen ele, recunoa tea nevalabilitatea licen elor, elibera copiile  i duplicatele de pe acestea;  inea dosarele de licențiere  i Registrul Unic al licen elor, precum  i alte activități conform legii nr. 451 din 30.07.2001 privind licențierea unor genuri de activitate [26]  i Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 779 din 27.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea  i funcționarea Camerei de Licențiere  i efectivului-limită al acesteia. [6] Modul de licențiere stabilit în legea nominalizată nu se extinde asupra licențierii genurilor de activitate a instituțiilor financiare  i a unit  ilor de schimb valutar, a participan ilor profesioni ti la piața valorilor mobiliare, în domeniul energeticii, telecomunica iilor  i informaticii, al audiovizualului, a căror licențiere se efectuează conform legilor ce reglementează rela iile din domeniile respective. Totodată, constatăm că majoritatea persoanelor care desf  oar  activități cad sub inciden a legii nominalizate.

La etapa de lansare, precum  i la etapa de dezvoltare a afacerii, activităților, persoanele fizice  i juridice au necesitatea  i/sau obligativitatea înregistrării patrimoniului  i/sau prezentării informațiilor despre acesta, serviciile care se presteau de către * ntreprinderea de Stat „Cadastru”*, iar pentru a beneficia de aceste servicii persoanele indicate sunt obligate să prezinte actele de identitate  i documente, extrase, certificate etc., inclusiv de la *Camera înregistrării de Stat*.

Av nd drept scop crearea  i  inerea cadastrului bunurilor imobile, altor sisteme informaționale  i registre de domeniu, executarea lucrărilor cadastrale  i celor de evalu-

are a bunurilor imobile, administrarea băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile și dispunând de o rețea de 39 de filiale amplasate în majoritatea localităților urbane, Întreprinderea de Stat „Cadastru” asigură prestarea serviciilor înregistrare a bunurilor imobile, lucrări cadastrale și inventariere tehnică, formarea bunurilor imobile; furnizarea informației din Cadastrul bunurilor imobile persoanelor fizice și juridice, evaluarea individuală etc., în conformitate cu prevederile legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 [14], Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1341 din 30.11.2007 cu privire la realizarea Programului de Stat de creare a cadastrului bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12 octombrie 1998. [12] Prin intermediul filialelor sale Întreprinderea prestează o gamă largă de servicii de înregistrare a bunurilor imobile (terenuri, clădiri și construcții, apartamente, alte încăperi izolate, porțiuni de subsol, obiecte acvatice separate), drepturilor de creanță, faptelor sau rapoartelor juridice aferente. Cadastrul este un sistem unitar și obligatoriu de evidență și inventariere sistematică a tuturor bunurilor imobile de pe teritoriul țării din punct de vedere cantitativ, calitativ și juridic, indiferent în posesia cui se află bunurile, precum și reprezentarea acestora pe planurile cadastrale și în documentele cadastrale.

Analiza serviciilor prestate de către entitățile nominalizate, precum și a documentelor solicitate de la clienți, inclusiv de la subiecții mediului de afaceri la etapele de lansare, dezvoltare și lichidare a afacerii, denotă deficiențe aferente repetării aceluiași documente pentru diferite entități care prestează servicii din numele statului, prezentarea documentelor complementare, suplimentare de care statul, în persoana entităților nominalizate, deja dispune de unele dintre ele, ce impune măsuri de optimizare și îmbunătățire în vederea diminuării costurilor de timp și financiare.

Așadar, în conformitate cu cele expuse, observăm că sistemul administrației publice se construiește pentru realizarea unor administrații de organizare a executării și de executare a legii, care se referă la întreaga populație a țării, aplicându-se pe teritoriul statului, inclusiv în unitățile administrativ-teritoriale ale acestuia, fiind mai puțin orientate spre optimizarea și eficientizarea serviciilor publice prestate. Dezvoltarea economică a țării este frânată de ineficiența cheltuielilor de administrare, de posibilitatea redusă a structurilor de stat de a-și gestiona activele, existând necesitatea stringentă de orientare a activităților spre optimizare, economicitate, eficiență și sporirea calității serviciilor publice prestate.

Pentru satisfacerea intereselor generale ale locuitorilor, un rol deosebit de important revine constituirii, reorganizării structurilor de administrare și prestare a serviciilor publice, inclusiv autorităților administrației de stat teritoriale, formate, alături de reprezentanții serviciilor publice desconcentrate ale ministerelor, departamentelor și ale altor organe centrale de specialitate organizate în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, inclusiv oficiile teritoriale ale fostelor Camere a Înregistrării de Stat, Camere de Licențiere, a întreprinderilor și instituțiilor de documentare a persoanelor și patrimoniului, reorganizate în ÎP ASP, a activităților Inspectoratului Fiscal de Stat etc., fiind orientate spre diminuarea costurilor și creșterii eficienței și calității.

În condițiile și scopurile nominalizate a fost creat și Centrul de Implementare a Reformelor (Delivery Unit) (în continuare – CIR) instituție publică, fondată de Guvern, precum și în scopul acordării Guvernului a asistenței în implementarea reformelor la nivel guvernamental, pentru crearea unui sistem modern și eficient de administrare. El are misiunea de implementare eficientă și coordonată a reformelor la nivel guvernamental, pentru crearea unui sistem mo-

derm  i eficient de administrare, evaluarea gradului de implementare a reformelor de către autoritățile publice  i structurile organiza ionale din sfera lor de competență, cooperarea cu institu iile internaționale în vederea preluării  i transpunerii celor mai bune practici de administrare, precum  i atragerii asistenței externe [7].

Implementarea reformei AAP pe segmentul prestării serviciilor publice, inclusiv prin crearea CIR ca coordonator,  i a IP ASP ca implementator al politicilor statului în domeniile specificate, tinde să permită asigurarea primirii la adresare de către clienți a serviciilor publice prestate anterior de cinci entități, de la o singură instituție, reducerea documentelor solicitate pentru prestarea acestor servicii, care implicit va conduce la mic orarea costurilor de timp  i financiare ale clien ilor, inclusiv aferente mediului de afaceri.

Astfel, în scopul sporirii economicit  ii, eficientizării, majorării calității serviciilor publice prestate, precum  i în scopul implementării Planului de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021, în temeiul art. 6, alin. (1), lit. a1)  i e) al Legii nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea  i deetatzarea propriet  ii publice, cu modificările  i completările ulterioare, [17], art. 32 al Legii nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cu modificările  i completările ulterioare, [28],  i art. 14 al Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la  ntreprinderea de stat, cu modificările  i completările ulterioare [27], Guvernul a adoptat hot r rea de reorganizare a întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informa ionale de Stat „Registru”, prin transformare, în Institu ia Publică „Agenția Servicii Publice” (ASP). Concomitent,  ntreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat”,  ntreprinderea de Stat „Cadastru”, autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Justi iei „Serviciul Stare Civilă”  i autoritatea administrativă din

subordinea Ministerului Economiei „Camera de Licențiere” se reorganizează prin fuziune (absorb ie) cu Institu ia Publică „Agenția Servicii Publice”, ultima fiind succesorul de drepturi  i obliga ii al persoanelor juridice absorbite. Func iile exercitate  i serviciile prestate, în conformitate cu legislația în vigoare, de către persoanele juridice reorganizate vor fi exercitate de către Institu ia Publică „Agenția Servicii Publice”, cu asigurarea respectării prevederilor Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protec ia datelor cu caracter personal  i altor acte normative în vigoare, în baza tarifelor în vigoare la serviciile prestate de către persoanele juridice reorganizate [8].  ntru organizarea activității Agenției Servicii Publice au fost stabilite organele de conducere, domeniile  i competența, precum  i organigrama care include 4 departamente de prestări servicii publice, departamentul tehnologic, departamentul management servicii publice  i 5 direc ii de support logistic, juridic, economic, control  i audit. Prestarea serviciilor publice pe domeniile respective gestionate de către: Departamentul de înregistrare  i eviden  a a popula iei; Departamentul de înregistrare  i licențiere a unit  ilor de drept, Departamentul cadastru; Departamentul înmatriculare a mijloacelor de transport  i conducătorilor auto este asigur  a prin intermediul subdiviziunilor teritoriale amplasate în toate raioanele  i municipiile țării, dar care la momentul reorganizării se află în loca ii diferite.  n aceste condi ii clientul (persoana fizică sau juridică) este nevoit să se deplaseze în aceste loca ii pentru a primi documentele necesare, fie pentru a beneficia de servicii publice, astfel suport nd costuri mari de timp  i financiare.

 n vederea realizării misiunii, sarcinii  i func iilor sale de bază, Agenția va asigura, totodată:

- implementarea mecanismului ghișeului unic la prestarea serviciilor publice în domeniile sale de competență, precum  i a altor servicii publice;

- exercitarea funcției de ghișeu unic pentru serviciile publice prestate în domeniile care nu intră în competența Agenției;

- prestarea și modernizarea serviciilor publice în domeniile de competență;

- implementarea politicilor publice în domeniile de competență;

- contribuirea la realizarea procesului de reinginerie și digitalizare al serviciilor publice în vederea eficientizării proceselor operaționale și reducerii costurilor;

- crearea, dezvoltarea și administrarea activității rețelei de subdiviziuni teritoriale de prestare a serviciilor publice;

- crearea, posesia și dezvoltarea sistemelor și resurselor informaționale de stat în domeniile de competență.

Pentru eficientizarea și îmbunătățirea impactului activității administrării publice, inclusiv asupra mediului de afaceri, aferente prestării serviciilor publice, este necesară concentrarea și canalizarea prestării serviciilor publice prin ghișee unice - centre multifuncționale.

În scopul asigurării realizării dezideratelor nominalizate este necesară elaborarea unui plan concret de acțiuni cu includerea obiectivelor și termenelor concrete, precum și a surselor, a responsabilităților în vederea asigurării creării și funcționării eficiente a centrelor multifuncționale, în baza ghișeului unic, în fiecare raion și municipiu al țării. Implementarea calitativă și în termen a măsurilor incluse în planul de acțiuni, va asigura, la prima etapă, posibilitatea adresării clientului în vederea prestării serviciilor publice din domeniile de competență a ASP, la o singură locație, în loc de cinci, cum era anterior. Evaluarea structurii documentelor și informațiilor solicitate de la clienți și a celor deținute deja de instituție, va permite, în etapa a doua, diminuarea lor și, implicit, a costurilor aferente, concomitent fiind necesară și revizuirea cadrului normativ cu ajustările respective. De

asemenea, o etapă importantă este revizuirea și ajustarea tehnologiilor la noile deziderate, inclusiv tehnologiilor informaționale, în vederea diminuării costurilor și îmbunătățirii calității serviciilor publice prestate.

Toate aceste măsuri țin să asigure realizarea scopului principal - deservirea clientului la o singură adresare:

- într-un oficiu;

- la un operator;

- doar cu buletinul de identitate.

În concluzie, în prezenta lucrare am abordat problemele și aspectele pe care le-am considerat a fi cele mai importante și care vin să elucideze situația actuală, rolul și competențele autorităților administrației publice prin prisma atribuțiilor în domeniu, îndeosebi al Agenției Servicii Publice, pentru a fi corect înțelese și aplicate întru dezvoltarea mediului de afaceri în Republica Moldova.

Întru eficientizarea activității administrației publice, cu referire la impactul asupra mediului de afaceri, este necesară stabilirea, concretizarea în conformitate cu paradigma și scopul de dezvoltare, de rând cu cadrul instituțional și funcțional și obiectivelor de realizat, a standardelor, mecanismelor și instrumentelor necesare pentru realizarea lor, identificarea proceselor și procedurilor utilizate, precum și perfecționarea permanentă a lor.

Stabilirea elementelor structurale ale activităților, acțiunilor AAPC cu influență majoră asupra mediului de afaceri care fac obiectul politicilor de dezvoltare pe acest mediu, inclusiv ce ține de cadrul normativ, servicii necesare de prestat, sursele de finanțare, costuri și rezultate, coordonarea cărora necesită a fi efectuate de o singură autoritate.

Organizarea și funcționarea centrelor multifuncționale, precum și evaluarea activității acestora trebuie efectuate în temeiul medodelor bazate pe cost-eficiență și timp utilizat.

BIBLIOGRAFIE

1. Acordul de asociere între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Republica Moldova. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 03.08.2014 L260/641.
2. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994 (cu schimbările și completările operate până la 15 iulie 2004). Chișinău, MOLDPRES, 2014. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1 din 12.08.1994.
3. Conținutul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. În: <http://dcfta.md/continutul-acordului-de-asociere-dintre-rm-si-ue>
4. Controlul de stat asupra activității de antreprenoriat în Republica Moldova. În: <http://www.bulr.com/ro/legal-updates/state-control-over-business-activities.html>
5. Factorii politici. În: <http://www.timpul.org/ro/useful/detail/iefs.html>
6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 779 din 27.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului-limită al acesteia. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 173 din 01.12.2009, nr. 857.
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 11 cu privire la Centrul de Implementare a Reformelor din 18 ianuarie 2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 19-23 din 20.01.2017, nr. 43.
8. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 314 din 22 mai 2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 162- 170 26.05.2017, nr. 396.
9. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 125 din 18.02.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 36-40 din 22.02.2013, nr. 171.
10. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 124 din 02.02.2018 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 40-47 din 09.02.2018, nr.143.
11. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 685 din 13.09.2012 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.198-204 din 21.09.2012, nr. 740.
12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1341 din 30.11.2007 cu privire la realizarea Programului de stat de creare a cadastrului bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12 octombrie 1998 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 194-197 din 14.12.2007, nr. 1399.
13. Legea cu privire la Guvern nr.136 din 07.07.2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 252 din 19.07.2017, nr. 412.
14. Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44-46 din 21.05.1998, nr. 318.
15. Legea nr.100 din 26.04.2001 privind actele de stare civilă În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-99 din 17.08.2001, nr. 765.
16. Legea nr.1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 38-39 din 12.06.1997, nr. 332.
17. Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 90-93 din 29.06.2007, nr. 401.
18. Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprin-

zător. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.181-184 din 31.08.2012, nr. 33.

19. Legea nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 127-130 din 17.08.2007, nr. 548.

20. Legea nr. 246 din 23.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 441-450 din 22.12.2017, nr. 750.

21. Legea nr.166 din 11.07.2012 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 245-247 din 30.11.2012, nr. 791.

22. Legea nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 126-130 din 11.08.2006, nr. 627.

23. Legea nr. 424 din 10.12.2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1-4 din 01.01.2005, nr.16.

24. Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi . În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 2 din 28.02.1994, nr. 33.

25. Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte nr. 273 din 09.11.1994 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 9 din 09.02.1995, nr. 89.

26. Legea nr. 451 din 30.07.2001 privind licențierea unor genuri de activitate În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 26-28 din 06.09.2001, nr. 95.

27. Legea nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 2 din 25.08.1994, nr. 9.

28. Legea nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cu modificările și completările ulterioare. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 160-164 din 03.08.2012, nr. 537.

29. Raportul OIM „Constrângeri majore asupra mediului de afaceri din Moldova”. În: www.cnpm.md/download

Prezentat: 23 iunie 2018.

E-mail: grigore.carpovici@asp.gov.md